Typ 12 – Krajobrazy przemysłowe i energetyczne

Widok na hałdę Skalny, kopalnię Bolesław Śmiały oraz elektrownię Łaziska – charakterystyczne elementy krajobrazu priorytetowego „Łaziska huta” (ID 323). Fot. J. Botwina, Audyt krajobrazowy województwa śląskiego (2025)

Krajobrazy przemysłowe i energetyczne, podobnie jak krajobrazy górnicze (typ 13), podkreślają tradycje gospodarcze regionu, a reprezentujące je jednostki krajobrazowe są istotnym elementem kształtującym tożsamość krajobrazową województwa.

Ich rozmieszczenie jest nierównomierne i skoncentrowane w rejonie aglomeracji – na terenach starego hutnictwa rud cynku i ołowiu, rud żelaza oraz energetyki bazującej na węglu kamiennym.

Podtyp 12a – Duże kompleksy przemysłowe

Tłem krajobrazowym są wyodrębniające się wielkopowierzchniowe kompleksy przemysłowe (o powierzchni powyżej 100 ha), położone w mieście lub poza nim. Tereny zabudowy zwartej o typowej architekturze przemysłowej: wysokie kominy lub wieże wyciągowe i szyby kopalń, wielkogabarytowe hale produkcyjne, systemy chłodzące, zabudowa pieców hutniczych i koksowni, hałdy, urządzenia transportowe; tereny składowania i sortowania odpadów komunalnych i przemysłowych, występowanie infrastruktury towarzyszącej w postaci dróg dojazdowych, bocznic kolejowych, parkingów; tereny trwale wyłączone z użytkowania przemysłowego – krajobrazy poprzemysłowe.

W województwie zidentyfikowano 38 jednostek krajobrazowych podtypu 12a o powierzchni obejmującej 14 656 ha, tj. 1,19% powierzchni regionu. Poszczególne jednostki zajmują od 70 do ok. 1940 ha, średnio ok. 386 ha. W podtypie 12a nie wskazano krajobrazów priorytetowych.

Krajobraz dużych kompleksów przemysłowych – dawna Huta Katowice (krajobraz ID 441) i Koksownia Przyjaźń (krajobraz ID 442) w Dąbrowie Górniczej. Podkład mapowy: Usługa WMS ortofotomapy o wysokiej rozdzielczości, dostępna w serwisie Geoportal, dostęp 3.06.2025 r.,
URL: https://mapy.geoportal.gov.pl/wss/service/PZGIK/ORTO/WMTS/HighResolution?service=WMTS&request=getCapabilities

Podtyp 12b – Wielkie kompleksy elektrowni konwencjonalnych oraz wielkie farmy fotowoltaiczne

Tłem krajobrazowym są wielkopowierzchniowe (powyżej 100 ha) zabudowania elektrowni i elektrociepłowni konwencjonalnych z systemem charakterystycznych chłodni kominowych i urządzeń przesyłowych oraz urządzeń i systemów zbiorników chłodzących lub wielkopowierzchniowe (powyżej 100 ha) systemy urządzeń fotowoltaicznych.

W województwie zidentyfikowano 4 jednostki krajobrazowe podtypu 12b o powierzchni obejmującej 1336ha, tj. 0,11% powierzchni regionu. Poszczególne jednostki zajmują od 136 do 613 ha, średnio 334 ha. W podtypie 12b wskazano 1 krajobraz priorytetowy.

Widok z hałdy Skalny na elektrownię Łaziska – krajobraz priorytetowy „Łaziska huta” (ID 323). Fot. A. Żemła-Siesicka, Audyt krajobrazowy województwa śląskiego (2025)

Krajobraz wielkich kompleksów elektrowni konwencjonalnych oraz wielkich farm fotowoltaicznych – elektrownia w Jaworznie (krajobraz ID 414). Podkład mapowy: Usługa WMS ortofotomapy o wysokiej rozdzielczości, dostępna w serwisie Geoportal, dostęp 9.06.2025 r.,
URL: https://mapy.geoportal.gov.pl/wss/service/PZGIK/ORTO/WMTS/HighResolution?service=WMTS&request=getCapabilities

Dodana: 13 lutego 2025 12:52 Zmodyfikowana: 10 czerwca 2025 13:33